

Til: Grundvandsforum i Viborg Kommune

Møde i grundvandsforum d. 2. oktober 2019

Sted: Rådhuset i Viborg mødelokale: M1.11

Inviterede:

Birthe Marie Harritz, Klima og Miljøudvalget (BMH)

René Kvist, Formand Vandrådet, Ørum Vandværk (RK)

Wisti Wistisen, Dansk Brøndejerforening (WW)

Fred Lundgaard Madsen, Formand Landboforeningen Midtjylland (FLM)

Maria Pilgaard, LMO (MP)

Christian Als, Dansk Skovforening (CA)

Claus Vangsgaard, DANVA (CV)

Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune (JJ)

Ruslana Gladnyeva, Viborg Kommune (RG)

Dorthe Elmbo Knudsen, Viborg Kommune (DEK)

Claus Holst Iversen, Viborg Kommunen (CHI), (referent)

Afbud fra: Claus Vangsgaard, DANVA og Claus Høeg, Landboforeningen Midtjylland

Fraværende: Christian Als, Dansk Skovforening

Dagsorden:

1. 13.00 Velkomst. v/ Birthe Marie Harritz Klima og Miljøudvalget
2. 13.05-13.50 Mulighederne for et vandsamarbejde i Viborg Kommune – v/Claus Holst Iversen Viborg Kommune.
3. 13.50-14.05 Kaffepause
4. 14.05-14.35 BNBO (Boringsnære Beskyttelsesområder) – Hvordan håndterer Viborg Kommune opgaven – v/Ruslana Gladnyeva, Viborg Kommune
5. 14.35-14.45 Status på indsatsplaner – v/Claus Holst Iversen, Viborg Kommune.
6. 14.45 Evt.

Teknik & Miljø
Natur og Vand

Prinsens Alle 5
8800 Viborg

Tlf.: 87 87 87 87

cli@viborg.dk

Dato: 03-10-2019

Sagsnr.: 12/110081
Sagsbehandler: vpcli

Direkte tlf.: 87 87 55 06

Referat:

Ad. 1

Birthe Hartz Formand for Grundvandsforum bød velkommen og en hurtig præsentationsrunde fandt sted, da der var flere nye deltagere var med på mødet.

Ad. 2

Claus Holst Iversen – Viborg Kommune, gennemgik forslag til oprettelse af et vandsamarbejde i Viborg Kommune. Kommunen er til næste år færdige med indsatsplaner for de almene vandforsyninger i kommunen, og vandværkerne skal derfor i gang med at lave konkrete indsatser for at beskytte grundvandet. Her er det ofte vanskeligt at få finansieret indsatserne. Derfor undersøger Viborg Kommune mulighederne for at etablere et vandsamarbejde, der via en afgift på den udpumpede vandmængde, kan bidrage til at finansiere grundvandsbeskyttelsen i hele kommunen. Det vil sikre ensartede vilkår for grundvandsbeskyttelsen i hele kommunen og lette mulighederne for at især små og mellemstore vandværker kan opfylde deres forpligtigelse til at sikre rent drikkevand. (se vedhæftede ppt for yderligere.)

Kommentar og bemærkninger til oplægget:

René Kvist (RK): Vandrådet synes det er en god idé med et vandsamarbejde, hvis kommunen udsteder et påbud om vandsamarbejde, som gælder for alle kommunens almene vandværker.

Maria Pilgaard (MP): Etablering af et vandsamarbejde er en sympatisk idé, som landbruget støtter op om. Det er vigtigt at alle vandværker bliver inddraget i processen i hvordan et vandsamarbejde stykkes sammen. MP er bekymret for om et vandsamarbejde vil løfte de mindre vandværker

Wisti Wistisen (WW): Det kan blive dyrt for de lodsejere, som er storforbrugere inden for et forsyningsområde, når disse skal indbetale til et vandsamarbejde. Derfor skal der tages højde for storforbrugerne når fremtidige takster fastsættes.

Jørgen Jørgensen (JJ) nævnte, at på et møde i juni måned i år, hvor ca. 7 vandværker var samlet ifm. Indsatsplan ved Rødkærsbro var flere vandværker interesseret i at kommunen etablerer et vandsamarbejde for at sikre grundvandsbeskyttelsen.

Frede Madsen (FLM) – Et vandsamarbejde må ikke blive en pengetank. Der skal være fokus på hvor store arealer der reelt skal grundvandsbeskyttes. FLM nævnte også at kommunen bør have fokus på om et vandsamarbejde skal køre i mange år fremad med samme takst eller om taksten nedsættes som opgaven med grundvandsbeskyttelsen bliver løst? Til det svarede JJ, at det vil være oplagt at opkrævningen til et vandsamarbejde bliver tilpasset opgavens størrelse og omfang.

FLM spurgte ind til om Viborg Kommune har lovhjemmel til at etablere vandsamarbejde og påbyde et vandsamarbejde for alle vandværker. Claus Holst Iversen (CH) nævnte, at det har kommunen i medhør af § 48 i Vandforsyningsloven.

MP: Etablering af et vandsamarbejde er en sympatisk idé som landbruget støtter op om. Det er vigtigt at alle vandværker bliver inddraget i processen i hvordan et vandsamarbejde stykkes sammen. MP er bekymret for om et vandsamarbejde vil give en højere faglighed og et løft især for de små vandværker, og om de store vandværker trumler de små. Til det svarede JJ, at det jo netop er det et vandsamarbejde skal forhindre, at kun de store vandværker overlever og overtager de små. Men at processen og et vandsamarbejde på længere sigt vil betyde en større grad af centralisering i vandforsyningsstrukturen.

FLM bemærke at ringforbindelser og etablering af nye borer og indgik som opgaver et vandsamarbejde kunne finansiere. Dette mente han ikke er relevant, da vandsamarbejdet overvejende skal varetage grundvandsbeskyttelse efter hans mening.

RK mente ikke at vandsamarbejde skal finansiere sløjfning af borer og brønde. Det bør være en opgave som den enkelte lodsejer tager sig at. Viborg Kommune mener generelt det giver god mening at have fokus på sløjfninger inden for det prioriterede område/BNBO og understregede også at etablering af nye kildepladser også er et vigtigt element i sikring af drikkevandet.

MP nævnte at sløjfning af borer/brønde er en opgave for RM da disse kan betragtes som en punktkilde.

MP Har kommune overvejet mindre vandsamarbejde'ere fx 5 mindre vandsamarbejde? JJ nævnte, at det er et spørgsmål om mindre samarbejder kan rejse tilstrækkelig kapital til at løse opgaven.

Birthe Haritz (BH) Giver Viborg Kommune et påbud om sløjfning af gl. borer og brønde? Dorthe Elmbo Knudsen (DEK) svarede, at det gør vi, nå fx en ejendom bliver tilsluttet et vandværk gives der påbud om sløjfning af brønd/boring. Dog følger kommunen af ressourcemæssige årsager ikke op på dette.

Claus Vangsgård DANVA, som desværre var forhindret i at deltage, nævnte pr. telefon kort før mødet, at DANVA kun kan anbefale et påbudt vandsamarbejde á la Sønderborg Vandsamarbejde. DANVA har endvidere en vejledning under vejs som vil blive offentliggjort til december.

3. Pause

Ad. 4 BNBO

Ruslana Gladnyeva Viborg Kommune gennemgik hvordan kommunen har tænkt sig at gribe opgaven med BNBO (Boringsnære beskyttelsesområder) an. Kommunen vil indtil 2022, koncentrere indsatsen omkring de vandboringer, som i dag har problemer med pesticider og nitrat i grundvandet.

Kommunes BNBO-områder er inddelt i sårbare og mindre sårbare områder. Ca. 2/3-dele er udpeget som sårbare svarene til ca. 190 ha. Inddelingen i sårbar/ikke sårbar er bl.a. gjort på baggrund af lertykkelsen over indvindingsfiltret.

Kommentar og bemærkninger til oplægget:

LMO ønsker indsatskatalog udsendes til dem når et sådant foreligger. RG nævnte at det er færdigt primo 2020.

FLM – Har Viborg Kommune et overblik over de gamle. kloakledninger, deres beliggenhed ift. BNBO og Indvindingsoplande?, RG svarede, at det har vi til dels og at det er noget kommunen ifm. BNBO-gennemgangen vil have stor fokus på.

BH har alle forsyninger ikke 2 boringer? CHI svarede at de fleste vandværker har 2 boringer/kildepladser, men at enkelte stadig har kun et kildefelt fx ved Stoholm Vandværk.

MP nævnte at LMO har et BNBO-team som gerne vil rådgive lodsejere om erstatninger mv, og at LMO gerne vil orienteres af kommunen når der sker noget lokalt. Det blev der givet tilsagn om.

FLM nævnte ifm. BNBO-Møldrup og fredskov, at vandværket ikke er sikret når et areal er udlagt til fredskov. Her må man faktisk godt bruge pesticider.

Ad. 5 Evt.

- BH: Hvad er status ved Sahl Vandværk? Forvaltningen oplyste at kogeanbefalingen er ophævet da seneste vandprøve viser coliform-tal under grænseværdien for kogeanbefalingen.
- WW nævnte at der er startet en ny forening som kalder sig "Bæredygtig Grundvandsbeskyttelse", som agter at køre en sag for EU om den danske implementering af EU's grundvandsbeskyttelsesdirektiv.